Food hub-ul

Model alternativ pentru dezvoltarea fermelor mici și mijlocii din România

Alexandra Popa
Director Executiv
Centrul Român de Politici Europene (CRPE)

CENTRUL ROMÂN DE POLITICI EUROPENE
CRPE
DEBATING EUROPE, PROVIDING EXPERTISE

Food hub-ul

(„agregator de producție locală”, „nod alimentar”)

Ce este?

- „O afacere sau organizație care **gestionează în mod activ agregarea, distribuția și comercializarea produselor alimentare** identificate în primul rând la **producătorii locali și regionali** cu scopul de a le consolida acestora capacitatea de a satisface cererea de tip angro, cu amănuntul și instituțională”.

Cum ajută fermierii?

- **Funcția de comunicare în vederea desfacerii producției - colectarea, procesarea și partajarea informațiilor;**
- **Funcții logistice - depozitare și transport;**
- **Asigură managementul tranzacțiilor comerciale între fermieri și clienți;**
- **Oferă consultanță de marketing, inovație, agroecologie, noi tehnologii.**

Importanța food hub-urilor pentru fermierii mici și mijlocii din România

România a încheiat 2020 cu un deficit de 2 miliarde de euro în comerţul cu produse agroalimentare. Unul dintre motive: **slaba valorificare pe piață în formă proaspătă sau procesată a producției fermelor mici;**

Logistica/stocarea produselor proaspete - una dintre vulnerabilitatile majore ale sistemului agricol din România;

Problema depozitelor și a unei infrastructuri de colectare a legumelor (nu mai mult de 30-40 în toată țara) – max. 10% din producția de legume a României (cf. AFR, 2020).

Programul pilot Food Hubs în România

Lansat în 2017 de Romanian-American Foundation

Gestionat de către Fundația Civitas pentru Societatea Civilă – Filiala Cluj-Napoca

Obiectiv: sprijinirea competitivității și a perspectivelor de dezvoltare ale fermierilor mici și mijlocii printr-o abordare complementară asocierii prin cooperative

Valoare până în prezent: **1,6 milioane USD**

5 orașe ale țării: Câmpulung Moldovenesc, Cluj-Napoca, Brașov, Iași și Odorheiul Secuiesc

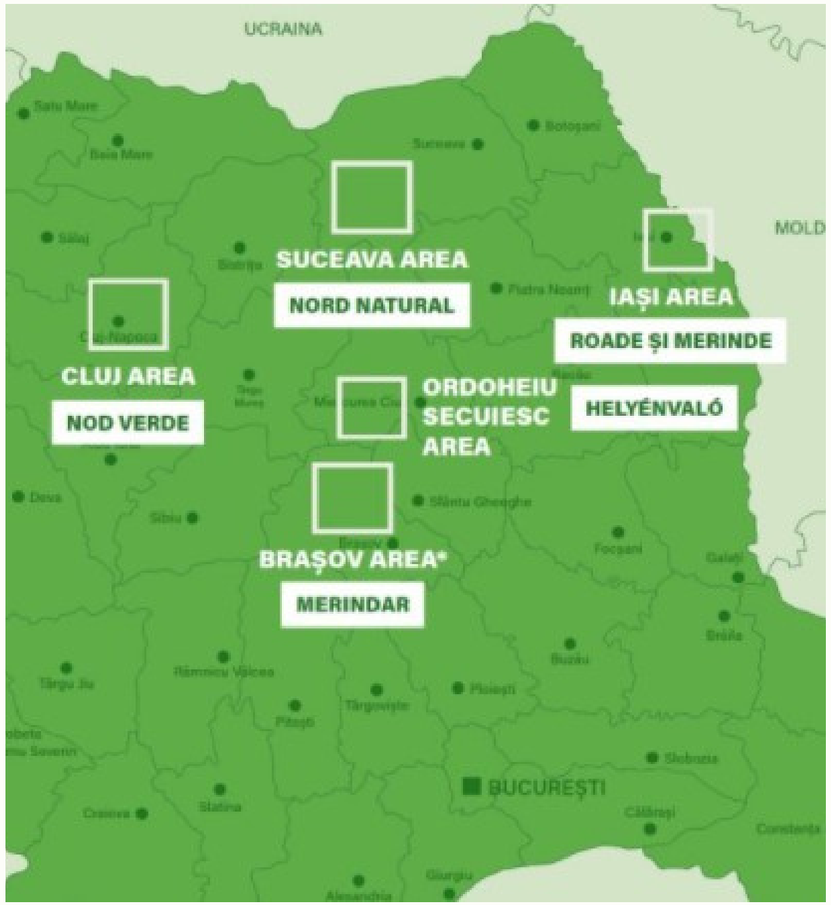

Modelul de intervenție

- Susțin **dezvoltarea comunităților locale** prin selectarea colaboratorilor din rândul producătorilor agricoli din proximitate (aflați la o distanță cuprinsă între 70 și 150 km);
- **Singurul intermediar între consumatori și producătorii locali**, clasificându-se ca lanțuri scurte de aprovizionare;
- Au **activitatea fiscalizată** (inclusiv a fermierilor cu care colaborează) și asigură trasabilitatea produselor;
- **Entități de economie socială**: SRL-uri în care ONG-urile / fundațiile care le sprijină sunt unicii acționari ai acestora, iar **profitul rezultat - reinvestit** în dezvoltarea business-ului și în servicii către fermieri;
- Sunt **centre de resurse pentru fermieri**, cărora li se oferă servicii – în special educaționale și consiliere – în scopul creșterii competitivității lor;

Food hub-urile din program

nod VERDE

- colectează pe o rază de 150 km față de Cluj-Napoca
- cumpără de la 62 entități - producători individuali și cooperative agricole
- 3 angajați
- magazin online

Helyénvaló HELYI

- colectează pe o rază de 75 km față de Odorheiul Secuiesc
- cumpără de la 108 producători
- 3 angajați
- magazin fizic în Odorhei și magazin online

nord natural delicatese românești

- colectează pe o rază de 70-150 km față de Suceava
- cumpără de la 30 producători
- 3 angajați
- magazin online

Roade și Merinde

- colectează pe o rază de 70-150 km față de Iași
- cumpără de la 113 fermieri mici
- 5 angajați
- magazin fizic și magazin online

Cum au evoluat food hub-urile din program (2018 – 2021)

Situație food hub-uri/Perioadă	2018	2019	2020[23]	Ianuarie-iulie 2021[24]
Venit (USD)	238.905	327.545	576.630	279.331
Număr producători	213	282	344	342
Număr cumpărători persoane fizice	5992	7551	17.720	12.515
Număr cumpărători persoane juridice	73	378	249	192

1. Venituri

Venituri înregistrate de food hub-uri în perioada 2018 - iulie 2021 (USD)

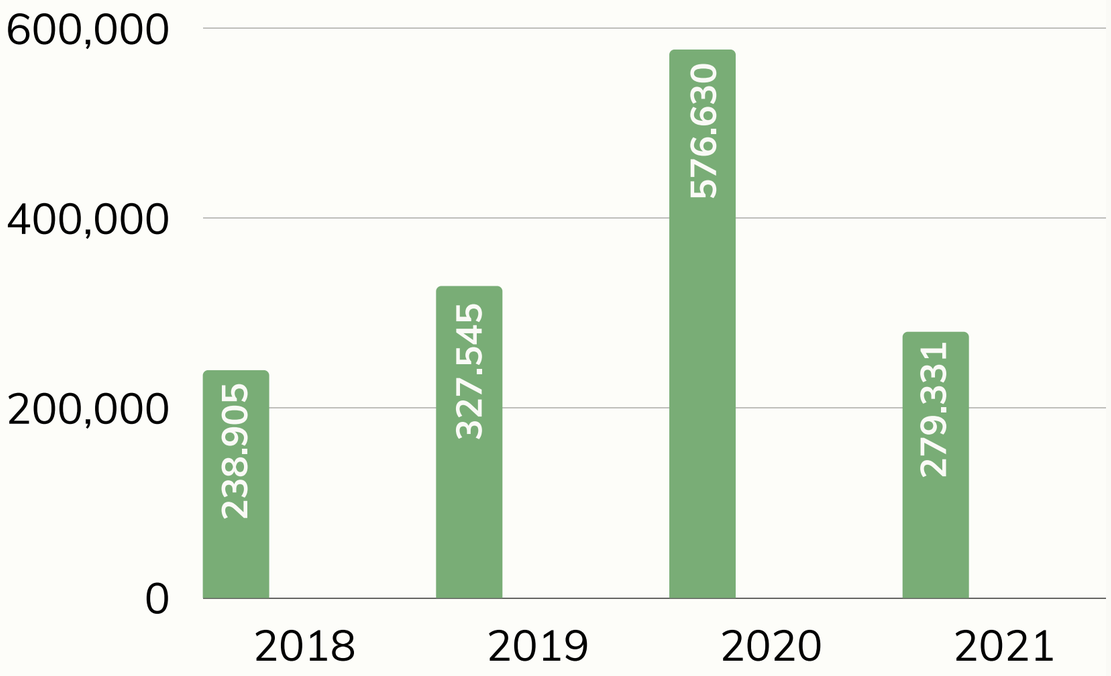

650.000 USD

Cifră de afaceri (2020)

150%

Creștere în perioada de vârf a pandemiei (aprilie-august 2020)

2. Producători

Numărul producătorilor cu care food hub-urile au colaborat (2018 - iulie 2021)

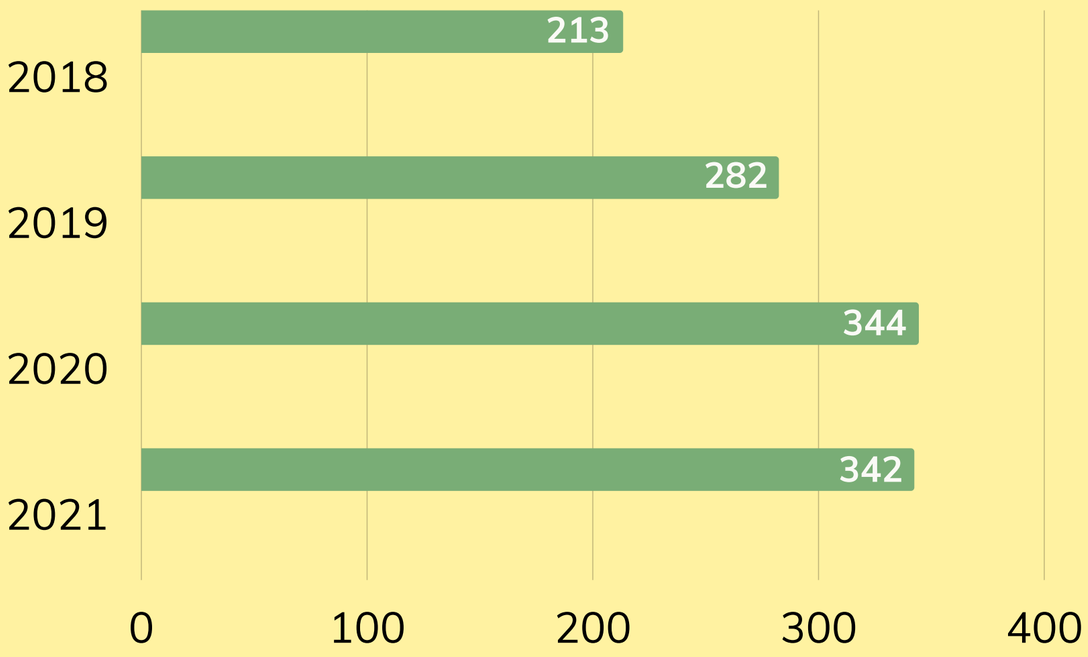

60%

Creștere anuală - de la 213 producători în 2018 la 342 în 2020

2021 – trend similar cu anul precedent - 342 producători lucrează cu food hub-urile din program.

3. Cumpărători

Cumpărători persoane fizice

5992
clienți persoane fizice în 2018

17720
clienți persoane fizice în 2020

Cumpărători persoane juridice

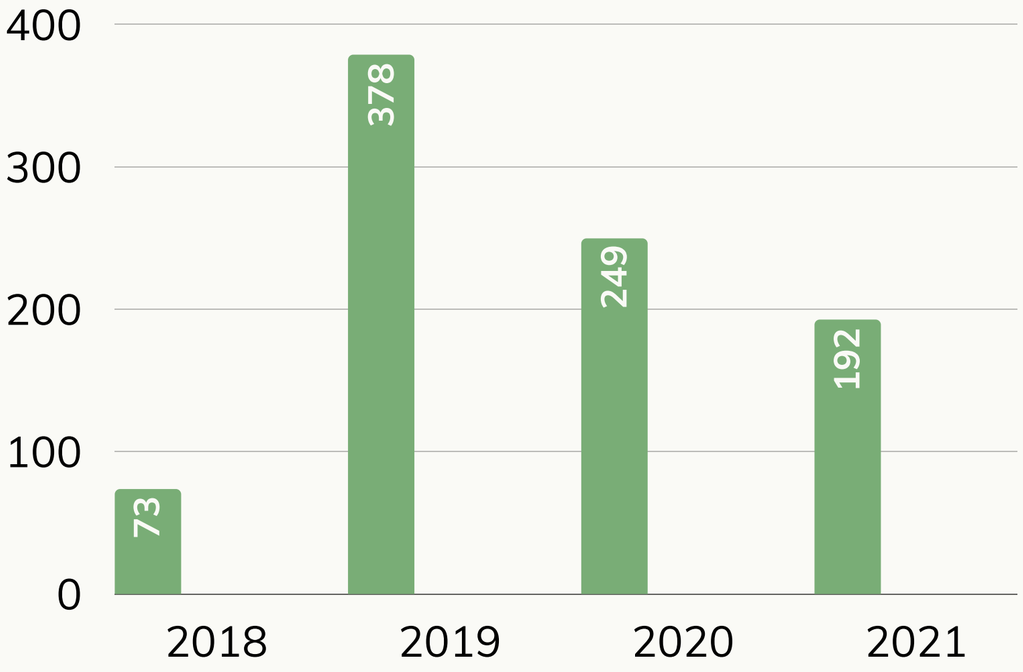

De ce are nevoie România de food hubs

- Oferă un preț corect agricultorilor cu care colaborează;
- Sunt afaceri sociale, ale căror scop principal estes prijinirea fermierului mic și mijlociu de la care preiau producția și o canalizează spre piață;
- Educă fermierii pentru a îndeplini cerințele consumatorului modern și ale pieței într-o continuă sofisticare;
- Educă consumatorii cu privire la importanța unui consum local, etic;
- Food hub-urile contribuie la educația ecologică a fermierilor și „înverzesc” agricultura.

Modelul food hub completează și complementează formele asociative cu scop economic în agricultură - cooperativele agricole.

Concluzii

01

Food hub-urile pe modelul pilotat în România sunt mai mult decât niște intermediari care cumpără pe baza unor principii etice de la fermieri.

02

Este vital ca fermierii mici și mijlocii să aibă acces la **servicii integrate** depozitare-marketing-transport-consiliere și informare-facilitarea relației cu consumatorul-susținerea inovării.

03

Food hub-urile din acest program educă fermierii, crează punți cu consumatorii și contribuie la dezvoltarea socio-economică sustenabilă a comunităților rurale în care activează.

Recomandări de politici publice

Viitorul Plan Național Strategic (PNS) post-2021, în sinergie cu Programele Operaționale din Fonduri Structurale trebuie să prioritizeze înființarea și dezvoltarea în primii 3 ani a minim 15 centre de agregare de tip food hub cu următoarele cheltuieli eligibile minimale:

formarea managerilor de food hub

investiții în construcția de depozite și/sau susținerea cheltuielilor cu închirierea de spații

dezvoltarea și mentenența unor platforme online de vânzare

susținerea salariilor personalului de baza al food hub-urilor (manager, expert logistic etc)

susținerea cheltuielilor de transport și logistică ce țin de agregarea și vânzarea producției

cheltuieli cu serviciile de educație și consiliere pentru fermieri.

Vă mulțumesc!

Alexandra Popa
Director Executiv

Centrul Român de Politici Europene

+4 0371.083.577

alexandra.toderita@crpe.ro

Str. Știrbei Vodă nr. 29, ap. 4
București

www.crpe.ro